

Straupē norisinājās ikgadējais ieviņa ermoņiku spēlmaņu saiets

Straupē, Pārguajas svētku laikā, 15.jūlijā, norisinājās ikgadējais ieviņa ermoņiku spēlmaņu saiets, kur satikās tie entuziasti, kuri saistīti ar šo neparasti krāšņo, unikālo un sarežģīto mūzikas instrumentu, kurš radies te pat Vidzemē, 19.gs beigās.

Šogad saiets norisinājās septīto reizi un to apmeklēja aptuveni 100 cilvēku, tajā skaitā instrumenta restauratori, būvnieki, atbalstītāji, spēlmaņi un viņu radinieki, kā arī vienkārši interesenti un dejojāji. Saietu ar savu ierašanos pagodināja arī pieredzējušākais Latvijas ieviņa ermoņiku spēlmanis - Valdis Andersons no Tūjas, kurš šī gada jūlijā nosvinēja savu 88.dzimšanas dienu.

Dienas gaitā bija vairāki notikumi, kuri veltīti ieviņu ermoņikas atpazīstamības un spēles tradīcijas pārmantošanas veicināšanai:

Biedrības "Skaņumāja" pārstāvju Sandras Lipskas un Ilmāra Pumpura stāstījums par to, kas aktuāls nozarē un kādi pasākumi tiek veikti ieviņa ermoņiku spēles tradīcijas un citu Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļauto instrumentu spēles tradīcijas saglabāšanā.

Vienīgie ieviņu būves meistari Latvijā Valters Reiznieks no Limbažiem un Arnis Ābelītis no Cēsīm stāstīja par ieviņu būves īpatnībām. Interesentiem bija iespēja ielūkoties

ieviņu ermoņikas iekšpusē, lai rastu atbildes uz saviem jautājumiem, kā arī uzzinātu, kā rodas neatkārtojamā skaņa. Meistariem bija daudz darba, jo uz pasākumu bija sabraukuši arī tie interesenti, kuri lūkoja pēc padoma savu personīgo ieviņu pašrocīgā restaurēšanā.

Saieta kulminācija, ir koncerts, kurā piedalās visi drošminieki, kuri gatavi kāpt uz skatuves. Te vienmēr var dzirdēt dažādu līmeņu spēlmaņus - gan tos, kuri tikko sper pirmos soļus, gan tos, kuri ikdienā koncertē, gan tos, kuri spēlē tikai paši savam priekam. Neskatoties, ne uz ko, koncertā mīļi gaidīts ikviens! Šoreiz kopējais mākslinieku skaits bija rekordliels - 18 (tajā skaitā gan solo muzikanti, gan tie, kuri muzicē kapelās). Koncertu vadīja Līga Broduža, kapelas "Brička" dalībniece. Viņa, piesakot dalībniekus, izstāstīja par katra muzikanta sastapšanos ar ieviņa ermoņiku un šajos stāstos netrūka arī pa kādam kuriozam vai likteņa izspēlētam jokam. Koncerta gaisotni atsvaidzināja dejojošie skatītāji, kuri ir neatņemama ieviņu saietu sastāvdaļa - skatuves priekšā šīberēja pa kādam pāritim un ne velti, jo ieviņu ermoņiku mūzika ir tieši tāda, kas liek ritmā kājām kustēties līdzī.

Ieviņa ermoņikas ir Latvijā izgudrots un izgatavots plēšu instruments, kura nosaukums nes slavenākā būvnieka Augusts Ieviņa vārdu. Ieviņa tipa ermoņiku būvēšanas un spēlēšanas tradīcija iekļauta Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā un ir Vidzemei raksturīgs ermoņiku (jeb harmoniku) veids, kas 20. gadsimta pirmajā pusē bija neiztrūkstošs viesību un danču mūzikas instruments. Vairāk par to var izlasīt <https://nematerialakultura.lv/Elementi/ievina-tipa-ermoniku-buvesanas-un-spelesanas-tradicija-2017/>

Saietu organizē biedrība "Ķekavas muzikanti", sadarbībā ar Cēsu novada Pārgaujas apvienību. Pasākumu finansiāli atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Informāciju sagatavoja biedrība "Ķekavas muzikanti", Līva Priede 22076480.

Foto: Marta Garā